

redništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem poslopju.

izhaja vsaki drugi petek,
izdan z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

opisi se ne vračajo in se morajo
dalje do ponedelja pred izdajo do-
dane številke vpslati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 števk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

ev. 23.

V Ptuj v nedeljo dne 17. novembra 1901.

II. letnik.

Kmetje pozor!

Kdor se hoče naročiti na „Štajerca“
za celo prihodnje leto 1902, in nam z naro-
kom ob enem tudi pošlje celo naročnino
v znesku 1 krono 20 vin. dobival bode letos
novega leta naš časnik **zastonj**.

Na boj!

Deželnozborske volitve stojijo na Štajerskem skoraj
pred vrati. Meseca marca ali aprila prihodnjega leta
se ta špektakel pričel. Takrat bodejo se gos-
podi doktori zopet spomnili, da je naš ljubljani cesar
kmetom dal volilno pravico. Oni bodejo obuli
pet visoke škornje in zlezli zdihovaje iz svojih ele-
mentnih stanovanj in svojih toplih pisarn ter vandrili
umazanih potih od kraja do kraja, kmetom nje-
vo srečo in rešitev oznanjevat, za katere so celih
st let plodonosno (?) delovali.

Prva spoved.

Tako hudih časov še dvanajstletni Burkelčev
ni doživel kakor pri prvi spovedi.

Prav za prav bi bil moral že davno sprazniti
svoje hudobije shranjeval, pa kaj
če, ako so bili gospod sitni in mu niso prej ho-
lajšati težkega bremena. Zmerom so našli kak
govor: v devetem letu je še premalo krščanskega
znanja, v desetem se ni dobro spovednih molitvic
učil in v jednajstem letu sta si bila bojda s kate-
kizmom v veliki jezi. In tako je prišlo, da je smel
spovedi še le tedaj ko je bila mera že do vrha polna.

Njegova pobožna in skrbna mati mu je kupila v ne-
množico jutraj v konzumnem društvu papirja in svinčnik
za 1 krajcar.

„Peter“, rekla je, ko je prišla od maše domov.
„Peter, sem k mizi se vsedi! Tu imaš papir — mislim,
ga bo dosti — in zdaj lepo premišljuj, kaj si v
svojem življenju slabega storil; spomni se na velike
male grehe, da bodeš danes večerko tvojo prvo
spoved pošteno opravil. Vse si lepo zapiši, da na kaj
pozabiš.“

Tokrat bo tem gospodom težko šlo dopadenje
kmečkih volilcev pridobiti, kajti kakšne uspehe naj
poslanec seboj prinese, ako se on v deželnem zboru
niti prikazal ni, ako glas, kateri bi za kmečke koristi
mogel zadoneti v Gradci, se je isti samo vedno v
Mariboru, Celju in Ptuj ali v drugih krajih pri so-
dišjih slišal, kadar se je za tožbe ali pravde ali
rubežni šlo. Ako kmet izroči doktorju kakšno pravdo,
tako zahteva on, da doktor tožbo tudi vloži in ga
potem pri sodnji z lepim govorom zastopa. Tudi
poslanec so kmetje izročili važno pravdo, boj za
svoje pravice, za svoj obstanek in za osodo svojih
otrok.

In ako ti gospodje še tako lepo govorijo in še
tako grozno psujejo, bodejo kmetje z glavami zmaje-
vali in rekli: Kaj nam pomaga, ako nam dr. Jurtela
ali kateri drugi toliko obljubuje, on 6 let ni svoje
roke ganil in v prihodnjih šestih letih tudi nič na-
pravi ne bo. Oj! ko bi mi imeli samo enega pos-
lanca, kateremu bi se ravno tako slabo godilo kakor

Rahlo je šla potem v kuhinjo, kjer je opravljala
svoje navadno delo, pa danes vse bolj tiho, da bi ne
motila Petra, ki je v hiši kosmato vest krtačil.

In Peter je sedel za mizo, ali bolje rečeno, on
je visel na stolovem robu. Božal je beli papir, grizel
svinčnik, in kadar se je spomnil na kako posebno
težko klado, segel si je z umazanimi prsti v lase, ki
so mu stali na glavi ko škop na razdrapani strehi.

Včasi je tudi po bliskovo potegnil z roko po
mizi, seveda nikoli zastonj. Vsakokrat je izvlekel
izmed prstov eno ali več muh, katerim je danes — pred
spovedjo mora človek že bolj usmiljen biti — samo
glave zdrobil.

Ko se je tako v par let svojega življenja zamislil,
postalo mu je vroče, da mu je „švic“ stopil na čelo.
Pa tudi ni bilo kaj malega, naj so mu take lumpa-
rije stopile pred oči, da mu je slabo postajalo.

A zraven tega je še stara, zaprašena ura na
steni pravila: čak — čak, čak — čak!

Najbolj ga je pekla vest zavoljo šekaste farovške
mačke. Pred pol letom jo je na tihem ubil in mrtvo
truplo v kurnik obesil. Potem je za bezgovim grmom
čakal, dokler ni kuharica kurom jesti prinesla. Uj!

nam, bi on gotovo celih 12 let ne čakal mirno, dokler bi ljubi Bog bolje ne ustvaril.

Ako pa doktori vidijo, da so kmetje ž njimi nezadovoljni, potem bodejo, kakor so to iz svojih kancelij navajeni, prišli z grožnjami. Rekli bodo: Ako vi ne volite mene, potem vam bode posojilnica vrat zadrnila, in našel se bode tudi kak gospod duhoven, ki bo rekel: In vi prišli bodete v pekel!

In tako bodejo kmetje volili zopet svoje največje sovražnike!

Ne, ljubi kmetje, tega ne bode storili! Sponještajerski kmet postal je v zadnjem času moški. On se ne boji več razgrajanja kakih advokatorskih pisarjev in si ne pusti od gospodov duhovnov nič zapovedovati, ako je svojo dolžnost kot dober katolik izpolnil. Kmet bode boj z doktori sprejel in gospodje doktori bodejo s strahom spoznali, da so kandidati iz kmetov bolj izkušeni in modri, kakor oni gospodje ki se sami k pametnim prištevajo, ker so 12 let hlače po šolskih klopih trgali. Po celem Spodnjem Štajerju nastopili bodejo kmečki kandidati in — bodejo izvoljeni.

Vojna v Južni Afriki.

Buri so izvojevali veliko zmago! Kitchener sam poroča takole: Kolona Polkovnika Barterja je rešila kolono Bensona, katero je pri Berkenlaagte napadlo okoli 1000 Burov. Angleži so izgubili polkovnika Bensona, 8 častnikov in 58 mož. ki so vsi padli, 13 častnikov 156 mož je bilo ranjenih. Buri so vzeli tudi dva topa ter se umaknili proti vshodu. — Kitchener priznava torej sam, da so imeli Angleži v tej bitki samo ubitih in ranjenih nad 200. Koliko je bilo ujetih, tega Kitchener sploh ne pove. Gotovo pa je, da

kako kislo in ježno lice je napravila mogočna gospodova gospodinja z veliko bradavico na nosu — brr! še danes je Petra prijetno streslo.

Jeseniku gajžlo ukradel — Koklnovemu hlapcu dva polna žaklja prerezal, — materi s slamo mleko iz latvic pil, — tako je pisal.

Še včeraj je poskušal s slamo. Dobra je bila ta iznajdba, ker tako se smetana (vrhnja) ni načela; zato je mati že dalje časa mislila na copernijo in je hotela dati mlečnico izžegnati.

Ej, Burkelčev Peter, ta vam je bil pravo seme!

Še le, ko je napisal nekaj čez 30 faloterij, šlo je delo bolj počasi, in kakor ima vse svoj konec, tako ga je tudi njegov register grehov imel. Nato je vse šestkrat prebral, da bi si lažje zapomnil in v spovednici ne obtičal. Nazadnje se je še lepo podpisal in pristavil kraj in čas. Da bi bili grehi na varnem, je papir zavil v robec ter vse vkup stlačil v žep.

Obed, obstoječ iz mastnih žganjkov in mleka, mu danes ni dišal kakor drugekrat. Mleka si že kar pogledati ni upal, ker ga je preveč spominjalo na — no na njegovo iznajdbo s slamo. Tudi si ni upal

so angleške izgube še večje, saj Kitchener navadno polovico utaji. Kitchener poroča, da je bilo burrov 1000. S tem pobija svoje lastne svoje prejšnje vesti, da se klatijo Buri le še v majhnih tolpah in neorganiziranih četah. Angleži so zopet enkrat zašli v past, in Buri so jih popolnoma pravilno in vojaško zajeli, pobili in polovili. Ta veliki poraz Angležev spčetka III. leta vojne je sila sramoten. Na Angleškem je vse prestrašeno, zlasti še zategadelj, ker je vodil zmagovite Bure menda »skorej ujeti« Botha! Angleži sedaj nimajo več optimističnih nad, da bo vojne že v kratkem konec. »Westminster Gazette« piše, da je Burrov mnogo več kot se zatrjuje. Če naj se Buri premagajo docela, bo treba še mnogo novih čet. Toda odkod vzeti jih?

Angleži pravijo sedaj, da je bil oni veliki poraz pravzaprav velik uspeh, kajti Buri so hoteli ujeti vso kolono, a to se jim ni posrečilo. Listi govoré tudi o velikih izgubah Burrov, a nobeden ne ve povedati, kolike so bile po številu te izgube. Ali ta bitka je dokazala samo dvoje; da se Angleži niso v vojni, ki traja že tretje leto, prav ničesar naučili in da se dajo še vedno kakor neumne ovce presenečati in zvabljeti, v past, ter da so burske čete še vedno močne, agresivne in izborna izvežbane. Angleški listi pišejo šele danes, da bo treba strategijo vendar-le izpremeniti! Buri so blizu Kapstadta napadli velik konjski hlev ter odvedli Angležem več 1000 konj. General Delarey je 29. oktobra v okolici Rustenburga napadel angleški transport ter vzel vozove s streljivom in puškami. »Reynolds Newspaper« dokazuje, da so izgubili Buri doslej že nad 300.000 mož (torej 28000 mož več kot je znašalo vse moško bursko ljudstvo in 240000 mož več kot je bilo odraslih Burrov borilcev!) »Morning Leader« je soštel ujete ovce, vole in konje, a je soštevjanje opustil, ko se je izkazalo, da presega jo šte-

materi v lice pogledati, saj je nosil v aržetu črno na belem, da je ničvreden fant.

»Imaš kaj velikih grehov?“ vprašala ga je mati. Seveda ni Peter nič odgovoril.

Po jedi jo je tiho potegnil v šolo, odkoder je potem g. učitelj vse otroke skupaj v cerkev peljal.

Spovednik jih je že čakal. Jeden drobiž za drugim je zgrevano in boječe stopil v spovednico, a vsak je spet korajžno iz nje odšel.

Prišla je tudi vrsta na muhastega Petra. Zato mu je vroče postajalo in moral se je večkrat obrisati; kolena so se mu tresla, srce mu je strašansko močno bilo, in kar zazibal se je v spovednico. Že je gospod župnik odprl okence in mu mignil, naj začne. On pa je iskal in iskal papir na katerem je imel svoje grehe zapisane. Zavoljo tega je postal duhovnik nepotrpežljiv. Peter, rudeč ko kuhan rak, je iskal po vsih aržetih, stresal svoj robec sem in tja ter nazadnje z jokajočim glasom povedal: »Jaz sem svoje grehe zgubil!“

No, usmiljen spovednik mu je ljubeznjivo pomagal. In ubogi grešnik je najprej boječe in počasi povedal tisto pripovedko o šekasti mački, potem je privlekel Jesenikovo gajžlo in prerezana žaklja in potem je